provincie ZUID HOLLAND

GR BAR-organisatie
INGEKOMEN

02 SEP. 2020

reg. nr.

Gedeputeerde Staten

Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2020-750014212
DOS-2020-0000285
Uw kenmerk

Bijlagen:

Gemeenteraad van Ridderkerk
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 271
2980 AG RIDDERKERK

Onderwerp
Financieel toezicht

Geachte raad,

Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. In deze brief besteden wij aandacht aan de jaarstukken 2019 en aan overige ontwikkelingen met mogelijke financiële gevolgen. Ons toezicht wordt risicogericht en proportioneel uitgevoerd. Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek. Wel hebben we aan het einde van de brief enkele algemene aandachtspunten opgenomen (die voor alle gemeenten gelden) die u kunt betrekken bij de beoordeling en vaststelling van uw begroting 2021.

Aanbod
Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, aarzel dan niet om via uw griffier contact met ons op te nemen. Wij zijn graag bereid uw vragen schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven.

Jaarrekening 2019
De vastgestelde jaarrekening en het jaarverslag zijn binnen de wettelijke termijn ingezonden. Verderop in deze brief gaan wij hier verder op in.
De jaarrekening sluit met een positief resultaat van € 1,7 miljoen. Hieronder hebben wij de resultaten vanaf de jaarrekening 2015 in een diagram opgenomen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

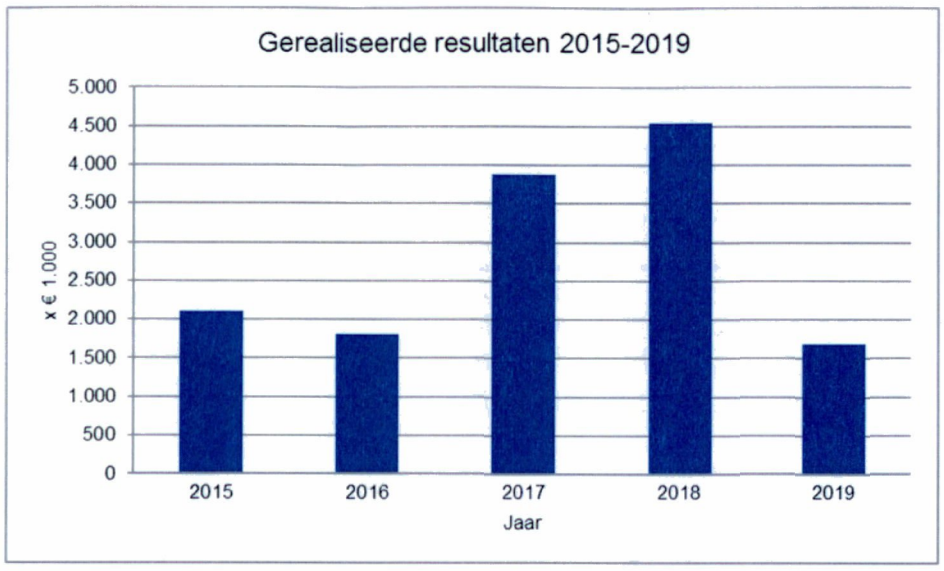

Verder hebben wij onderzocht in hoeverre er in uw jaarrekeningresultaat sprake is van structurele effecten die van invloed kunnen zijn op uw begroting en meerjarenraming. Hierbij hebben wij onder andere het overzicht van incidentele baten en lasten betrokken. Naar ons oordeel is er sprake van een structureel niet sluitende jaarrekening. Het structurele nadeel bedraagt € 2,9 miljoen en wordt voor een groot deel veroorzaakt door tekorten in het sociaal domein. Het jaarrekeningoverschot is voornamelijk tot stand gekomen door tussentijdse winstnemingen bij grondexploitaties. Deze merken wij aan als incidentele baten, waardoor het structurele resultaat lager uitvalt dan het jaarrekeningresultaat. Wij adviseren u erop toe te zien dat structurele financiële effecten van de jaarrekening 2019 worden verwerkt in de begroting 2021 en de meerjarenraming 2022-2024.

Overige opmerkingen

Verkoop aandelen Eneco
Inmiddels is de verkoop van de Eneco aandelen afgerond. Uw gemeente heeft hiervoor eenmalig een aanzienlijk bedrag ontvangen. Tegelijkertijd ontvangt u vanaf 2021 geen dividendinkomsten meer. Met het wegvallen van deze structurele inkomsten zal u op zoek moeten gaan naar andere structurele dekkingsmiddelen of de structurele lasten moeten verlagen. Veel gemeenten hebben hier de afgelopen jaren op geanticipeerd en de inkomsten aflopend of incidenteel geraamd. Anderen staan nog voor een flinke uitdaging. Onlangs hebben wij de betreffende gemeenten hierover ambtelijk een richtlijn gestuurd met daarin aandachtspunten en mogelijke oplossingsrichtingen. Wij gaan ervan uit dat uw gemeente, voor zover dit nog niet gedaan is, maatregelen neemt om de wegvallende dividendinkomsten te compenseren en deze verwerkt in de begroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024.

Structurele reservemutaties
In onze brief over uw begroting 2020 hebben wij aangekondigd dat wij bij de beoordeling van de begroting 2021 meer aandacht zullen schenken aan structurele reservemutaties, en hoe deze aansluiten op de notitie structurele en incidentele baten en lasten van de commissie BBV uit

2018. Om een beeld te geven van wat dit precies betekent voor uw gemeente wilden wij uw gemeente begin dit jaar een toelichting geven op de kaders rondom structurele reservemutaties. Deze toelichting zou zijn afgestemd met de overige provinciale toezichthouders en het ministerie van BZK. Om deze afstemming goed vorm te kunnen geven hebben wij echter meer tijd nodig. Daarnaast achten wij dit, gezien de huidige omstandigheden rond de coronacrisis, niet het juiste moment om uw gemeente voor nog meer financiële onzekerheid te stellen. Daarom hebben wij besloten om dit te betrekken bij het begrotingsonderzoek 2022. Wel adviseren wij u om terughoudend te zijn bij het aanmerken van reservemutaties als structurele baten of lasten. Wij hebben uw ambtelijke organisatie hierover nader geïnformeerd.

Aandachtspunten voor de begroting 2021

Ontwikkeling gemeentefinanciën
De toch al kwetsbare gemeentefinanciën komen door de coronacrisis verder onder druk te staan. Daarnaast hebben veel gemeenten nog steeds in toenemende mate te kampen met tekorten in het sociaal domein. De provincie Zuid-Holland staat achter haar gemeenten en heeft het Rijk opgeroepen om gemeenten voldoende te compenseren voor de taken in het sociaal domein en de gevolgen van de coronacrisis. Vooralsnog is onze lijn om vast te houden aan de kaders voor het financieel toezicht, zoals wij die ook de afgelopen jaren hebben gehanteerd. Mocht hier verandering in komen, dan zullen wij u hierover nader informeren.
Momenteel zijn wij samen met de Zuid-Hollandse gemeenten aan het inventariseren met welke nieuwe negatieve financiële ontwikkelingen gemeenten sinds het vaststellen van de begroting 2020 worden geconfronteerd. Wij kijken ook hoe gemeenten tot nu toe de financiële knelpunten hebben opgelost (bijvoorbeeld door bezuinigingen of belastingverhogingen). Wij gebruiken de bij de gemeenten opgehaalde informatie voor een totaaloverzicht, waarmee er meer concreet inzicht ontstaat welke bezuinigingen gemeenten hebben doorgevoerd en in hoeverre er nog aanvullende maatregelen nodig zijn.

Herijking van het gemeentefonds
Op 26 februari 2020 heeft de minister van BZK de Tweede Kamer geïnformeerd over het uitstellen van invoering van de nieuwe verdeling van het gemeentefonds met één jaar naar 2022. Aangezien op zijn vroegst in de decembercirculaire duidelijk wordt welke financiële consequenties de herijking tot gevolg zal hebben, is het niet reëel in de begroting 2021 voor te sorteren op een eventuele voordelen van de gemeentefondsuitkering. Het voorsorteren op mogelijke nadelen voor uw gemeenten is, indien goed onderbouwd, vanuit het voorzichtigheidsprincipe wel mogelijk.

Richtlijn extra middelen jeugdzorg
Vorig jaar heeft het Rijk incidenteel extra middelen toegevoegd aan het jeugdhulpbudget voor de jaren 2019, 2020 en 2021. Over eventuele structurele compensatie na 2021 moet nog besloten worden. Vorig jaar hebben het Ministerie van BZK, de VNG en de provinciale toezichthouders als bijlage bij de meicirculaire 2019 een richtlijn opgenomen over hoe gemeenten in hun meerjarenraming met deze onzekerheid kunnen omgaan. Deze richtlijn is onverminderd van kracht, ook nu de meerjarenraming van gemeenten zich met ingang van de begroting 2021

uitstrekt tot en met het jaar 2024. Dat betekent dat de extra middelen voor de jaren 2022 en verder ook als structurele inkomsten geraamd kunnen worden.

Tot slot
Meer financiële informatie, waaronder de kengetallen op basis van uw begroting 2020, vindt u op http://staatvan.zuid-holland.nl/, onder het kopje *Bestuur en Middelen, Financieel Toezicht.*

Deze brief wordt ook digitaal naar de griffier van uw gemeente gezonden, zodat u gebruik kunt maken van eventuele digitale links.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht
Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Afschrift aan:
- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Ridderkerk